

*****
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

*****
1. Taalnieuws

- Als we alle woorden die de mensheid sinds haar oorsprong heeft gesproken op de computer willen opslaan, hebben we een harde schijf nodig van vijf miljard gigabyte.
Bron: New York Times, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=2041>.
- Ruim de helft van de Nederlanders meent dat de eigen taal verloedert.
Bron: Trendbox, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=2042>.
- De Gerardus Majella Mavo in Utrecht gaat van het Turks toch geen verplicht vak maken.
Bron: de Volkskrant, <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=2043>.

*****
2. Woord van de week: 'satireban'

Het woord van deze week is 'satireban', de (overheids)afkeuring van satire. Op 7 november 2003 spreekt de Nederlandse premier Balkenende zich tijdens zijn wekelijkse persconferentie publiekelijk uit tegen satirisch toneel en satirische televisieprogramma's over het koningshuis. Ook minister Donner van Justitie denkt dat satire de monarchie schade kan toebrengen en doet deze spottend dus 'in de ban'.

Parlementariërs en collega-ministers verzetten zich al snel tegen de uitlatingen van Balkenende en Donner. Op 10 november kopt het Parool dan ook: "Satireban slijtzwam in kabinet". Die krantenkop is nogal zwaar aangezet, want van een echte ban - een overheidsafkeuring met sancties - is geen sprake.

Samenstellingen met 'ban' zijn niet populair in het hedendaagse Nederlands. Het woordenboek kent bijvoorbeeld wel 'kerkban' en 'rijksban', maar een samenstelling waarin het eerste woorddeel datgene noemt wat in de ban gedaan wordt, is zeldzaam. 'Satireban' is een uitzondering.

*****
3. Extra: etymologisch woordenboek

Deze week verscheen het eerste deel (de letters A t/m E) van het 'Etymologisch Woordenboek van het Nederlands' (EWN), dat naar verwachting uiteindelijk uit vier delen zal bestaan. Dit zeer uitgebreide en vernieuwende woordenboek beschrijft de oorsprong en de ontwikkeling van circa 14.500 Nederlandse woorden. De andere delen verschijnen in de periode 2005-2009.

De etymologieën in het EWN zijn gebaseerd op de nieuwste wetenschappelijke inzichten en op speciaal voor deze uitgave verricht onderzoek. Het boek onderscheidt zich verder doordat niet alleen de oudste dateringen van een woord worden vermeld, maar ook de betekenisveranderingen die het heeft doorgemaakt (inclusief dateringen) en de culturele, historische en taalkundige ontwikkelingen die hierop van invloed zijn geweest. Alle dateringen zijn voorzien van bronaanduidingen.

Behalve een papieren versie is er ook een elektronische versie van het EWN. Deze is tot januari 2004 gratis te raadplegen op een speciale website: <http://www.onzetaal.nl/tp/?tp=2044>.

Leden van het Genootschap Onze Taal kunnen het eerste deel overigens met EUR 10,- korting bestellen: <http://www.onzetaal.nl/genoot/boekenpagina2.html>.

*****
Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv.

Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd.

Archief/aanmelden/afmelden: <http://www.taalpost.nl>.

*****

Onze**Taal** *van Dale*